

§ 229

Remiss av Boverkets rapport - En gemensam väg för PBL-ärenden

Dnr BYGG 2025-000774

Miljö- och byggnadsnämnden har fått möjlighet att lämna synpunkter på Boverkets rapport *En gemensam väg för PBL-ärenden* (Rapport 2025:20). Rapporten syftar till att skapa en mer enhetlig och digitaliserad handläggning av ärenden enligt plan- och bygglagen (PBL).

Förslagen omfattar bland annat en nationell klassificeringsstruktur för PBL-ärenden, införande av nyckeltal för uppföljning, samt tekniska lösningar som ska möjliggöra interoperabilitet mellan kommunala och statliga system. Boverket presenterar olika scenarier för hur detta kan genomföras, där scenario 4, med obligatorisk klassificeringsstruktur och teknisk specifikation, bedöms ge bäst balans mellan enhetlighet och flexibilitet.

Syftet med remissen är att samla in synpunkter från kommuner och andra aktörer för att säkerställa att förslagen är ändamålsenliga och genomförbara.

Yttrande

Miljö- och byggnadskontoret har i skrivelse 2025-12-03 lämnat ett yttrande med ärendebeskrivning samt förslag till beslut.

Yrkande

Ordförande yrkar bifall till kontorets förslag och finner att nämnden bifallit yrkandet.

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden besluter att yttra sig enligt nedan:

Boverket har analyserat sju möjliga scenarier för hur en gemensam väg för PBL-ärenden kan införas. Tre scenarier bedöms som realistiska:

Scenario 2 – Klassificering och nyckeltal med författningstvång

Kommunerna blir skyldiga att använda en gemensam klassificeringsstruktur och rapportera nyckeltal. Den tekniska lösningen är fri, vilket ger flexibilitet men riskerar att leda till olika lokala lösningar och begränsad interoperabilitet.

Scenario 4 – Klassificering, nyckeltal och bindande teknisk specifikation

Utöver klassificeringsstruktur och nyckeltal införs en obligatorisk teknisk specifikation som styr hur lösningen ska implementeras i kommunernas

§ 229, forts.

system. Detta ger högre enhetlighet och bättre interoperabilitet, men kräver mer anpassning av befintliga system.

Scenario 7 – Nationellt ärendehanteringssystem

Ett gemensamt system för alla kommuner införs. Detta ger full enhetlighet och automatisering, men innebär den största inskränkningen i kommunal självstyrelse och kräver omfattande förändringar i arbetssätt och IT-miljö.

Sammanfattande yttrande

Miljö- och byggnadsnämnden i Västerviks kommun ställer sig positiv till Boverkets förslag om en gemensam väg för PBL-ärenden och anser att scenario 4 är den mest balanserade lösningen. Vi bedömer att detta alternativ ger hög enhetlighet och interoperabilitet, vilket stärker rättssäkerheten och effektiviteten i handläggningen.

Nämnden stödjer:

- Obligatorisk klassificeringsstruktur och teknisk specifikation.
- Krav på interoperabilitet och öppna API:er för datadelning.
- Användning av nationella digitala tjänster som Mina meddelanden och Mina ombud.
- Införande av nyckeltal för uppföljning av PBL-processen.
- Förslaget om delbeslut per åtgärd i lovärenden.

Synpunkter

Klassificeringsstruktur och teknisk specifikation

En gemensam klassificeringsstruktur är en grundförutsättning för enhetliga PBL-processer. Idag varierar kommunernas sätt att kategorisera ärenden, vilket försvårar jämförbar statistik och nationell uppföljning. En obligatorisk struktur minskar risken för lokala tolkningar och ökar rättssäkerheten.

En bindande teknisk specifikation är också avgörande för att säkerställa att klassificeringen implementeras likvärdigt i kommunernas IT-system. Det minskar risken för bristande interoperabilitet och höga integrationskostnader.

Interoperabilitet och datadelning

Vi delar uppfattningen att interoperabilitet är en nyckelfaktor för effektiv digitalisering. Öppna API:er och standardiserade datamodeller behövs för att möjliggöra automatiska dataflöden mellan kommunens system och statliga aktörer som SCB, Skatteverket och Lantmäteriet.

Idag sker mycket rapportering manuellt, vilket är tidskrävande och ökar risken för fel. Automatiserad datadelning frigör tid för kvalificerad handläggning och ger bättre nationell statistik.

§ 229, forts.

Digital kommunikation

Vi ser positivt på att nationella tjänster som Mina meddelanden, Mina ombud och Mina ärenden används i PBL-processerna. Det ger säker och spårbar kommunikation, ökar tillgängligheten för medborgarna och minskar behovet av pappershantering. Sökande får en mer transparent process där ärenden kan följas digitalt.

Nyckeltal och uppföljning

Standardiserade nyckeltal är viktiga för att mäta ledtider och följa upp effektiviteten i PBL-processen. Det gör jämförelser mellan kommuner möjliga och hjälper till att identifiera förbättringsområden. För nämnden innebär det bättre underlag för styrning och resursplanering samt ökad transparens gentemot medborgarna.

Delbeslut per åtgärd

Vi stödjer förslaget om delbeslut per åtgärd i lovärenden. Det ger tydligare statistik och gör det enklare att hantera överklaganden, eftersom varje åtgärd kan prövas separat. För sökande innebär det en mer flexibel process där delar av ett projekt kan startas även om andra delar överklagas.

Risker med scenario 7

Miljö- och byggnadsnämnden avråder från scenario 7. Ett nationellt ärendehanteringssystem skulle innebära en betydande inskränkning i kommunal självstyrelse, begränsa flexibiliteten och riskera att hämma innovation och lokala förbättringar. Vi anser att scenario 4 är det mest balanserade alternativet och bör genomföras i stället.

Underlag för beslutet

Handling
Tjänsteskrivelse

Ankomst-/ upprättandedatum
2025-12-03

Beslutet är elektroniskt justerat.

Expedieras till

li.remissvar@regerinskansliet.se
li.spn@regerinskansliet.se

Bilagor till beslutet

Remiss
Boverkets rapport - En gemensam väg för PBL-ärenden